

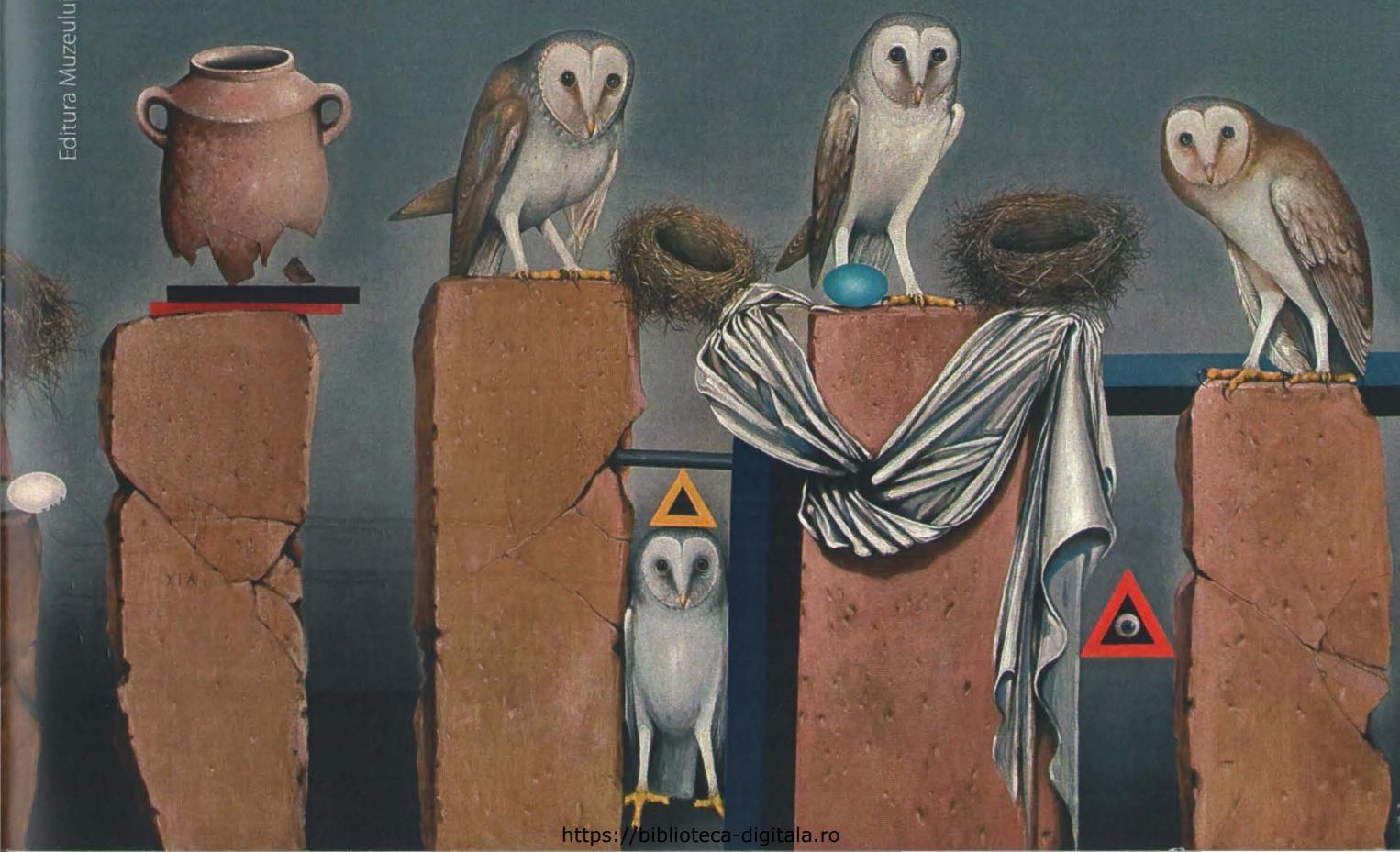
Javor Rašajski

PĂSĂRI

expoziție de pictură

4 august - 17 septembrie 2017

Muzeul Țării Crișurilor Oradea, Str. Armatei Române nr. 1A



Javor Rašajski

PĀSĀRĪ

expoziție de pictură

MADARAK / BIRDS
festészeti kiállítás / paintig exhibition

Editura Muzeului Tării Crișurilor - Oradea, 2017

ISBN 978-606-8925-02-8

<https://biblioteca-digitala.ro>

Pasărea – om, cer și pămînt

Ar fi total nedrept să îl privim pe artistul Javor Rašajski pornind înainte de toate de la formația sa științifică de ornitolog. Nici măcar calitatea – indiscutabilă – de foarte bun desenator nu cred că trebuie să ne stăruie în minte atunci cînd îi privim lucrările. Evident, apropierea de această lume fascinantă a păsărilor, a zborului, a unei existențe plasate mereu între cer și pămînt, între noroi și puritatea azurului i-a îngăduit nu doar să fie mai receptiv la *condiția umană*, ci și să o poată înțelege și reprezenta artistic cu o autenticitate a celui care a înțeles tocmai faptul că, precum la păsări, *condiția suspendării* este una dintre daturile primare și ale ființei umane. Precum păsările, și noi trăim suspenzați între cer și pămînt, între lumină și întuneric. Mai mult – de la ele am preluat fascinația zborului (chiar și la nivel afectiv), ca drum între cele două extreme. În concepția plastică a lui Javor Rašajski, păsările spun mai multe despre ființă umană decît poate ființa umană să spună despre ele.

Lucrările lui sunt pline de simboluri explorate la nivel compozițional, formînd împreună o narătivă parcă mereu neterminată și constituindu-se într-o imagine vizuală aflată mereu la granița parafrazării. Evident, dacă privim atent compozițiile, vom găsi – mereu – un același punct de referință: păsările. Dar pentru artistul sârb păsările – de la berze pînă la bufnițe – nu sunt altceva decît simboluri ale transcendenței, ghizi spirituale. Istoria ideilor ne confirmă faptul că încă din timpurile gîndirii magice există convingerea comună că păsările sunt mesageri între divin și uman, între pur și impur.

Nu există definiții exacte, ci doar doar aproximări ale simbolurilor. Altfel spus, toate simbolurile sunt deschise interpretării și nici simbolul păsării nu se extrage de sub umbrele teoretice care pot varia foarte mult în funcție de culturi, religii, geografii spirituale. Ele pot comunica zeilor mesajele noastre, în budhism îl pot reprezenta chiar pe Buddha, în hinduism pasărea mitică Garuda reprezintă viața, soarele și cerul. Dar, dincolo de toate aceste exemple, în anumite spații creștine păsările simbolizează sufletele care au găsit liniștea paradisiacă. Mai mult, doar ele sunt cele care se pot așeza în Pomul Cunoașterii.

Dimensiunea creștină a simbolismului păsării la Javor Rašajski este evidentă. Purtând cu sine toate tradițiile culturale și interpretative de care am pomenit, Javor Rašajski ne propune o *mistică* în care pasărea are un rol central. Lucrările lui – majoritatea spații picturale deschise, fără un cadraj definitiv, de parcă ar putea fi oricând completate reluate, definitivate *altfel* – sunt un puzzle de simboluri greu încercate de istoria culturii, precum și de istoria religiei. Un singur tablou, spre exemplu, cuprinde pasărea (o bufniță care acoperă, în prim plan, mai mult de jumătate dintr-o cruce, dar și mai multe păsări împușcate), oul, ochiul, triunghiul, mărul, peștele, cuibul... O aglomerare aproape sufocantă, dacă nu ar fi salvată la nivel compozitional, pe de o parte, și la nivel interpretativ, pe de altă parte: deși cu profunde semnificații creștine, toate sunt simboluri ale începutului și înțelepciunii.

Despre un *perpetuu re-început creștin* vorbesc, am putea spune, aproape toate lucrările lui Javor Rašajski. În tabloul la care ne referim, imaginea păsărilor moarte din fundal – zboruri inutil frînte, libertăți, bucurii fară rost fărîmitate, toate celealte simboluri ale începuturilor (există o sacralitate a oricărei potențe ascunse în ou, să zicem, cum există

și o doză de sfîntenie în măr care, deși e un simbol al păcatului originar, e și un simbol al începutului – atât un început neparadisiac al existenței ființei umane, cît și începutul cunoașterii), toate celealte „semne” grafice propun un lucru de tot simplu: ne putem așeza, cu înțelepciune (bufniță), și sub privirea ochiului divin putem reinventa condiția umană. Putem regăsi starea de zbor. Totul ține doar de noi. *Tripticul răstignirii* ne îndeamnă la aceeași refacere din temelii a condiției umane. Imaginea unui Christ răstignit în fața mărului primordial este dublată de o scenă pe care am putea-o numi *înțelepciunea unui nou început* (o bufniță așezată pe o togă avînd, iarăși, un ou alături).

Există, în întreaga operă a lui Javor Rašajski, o încredere tristă în capacitatea omului de a se re-aduna din împrăștierea la care s-a condamnat singur. Folosind obsesiv imaginea păsării în lucrările sale nu face altceva decît să propună o mystică creștină a libertății și a regăsirii. Păsările lui suntem – pînă la urmă – chiar noi.

Aurel CHIRIAC

The bird- human being, sky and earth

It would be totally unjust to look at the artist Javor Rašajski starting, above all, from his scientific background as an ornithologist. Not even the *undoubtable* quality of a very good drawer, should not persist in our mind when we look at his works. Obviously, this approach towards the fascinating world of birds, of flight, of an *existence placed eternally* between the sky and the earth, between mud and the purity of the azure, have enabled the artist not only to be more open minded to the human being's condition, but also to be able to understand and represent it artistically with the authenticity of somebody who knows the fact that, like with birds, the condition of abeyance is one of the primary things that is given in this world to people. Even more- we have taken from birds the fascination for flight (at affective level as well), as a way between two extremes. In Javor Rašajski's artistic outlook, birds tell us much more about the human being than the human can tell about birds.

The works are full of symbols, explored at a compositional level, forming together a story that seems to be always unfinished and creating a visual image which is always at the boundary of paraphrasing. Obviously, if we look closely at his works, we will find- *without exception* - the same point of reference: birds. But, for the Serbian artist, birds - from storks to owls - are nothing else but symbols of transcendence, spiritual guides. The history of ideas confirms the fact that even from the times of magical thinking, the belief that birds are the messengers between the divine and the human, between the pure and the impure, existed.

There are no clear definitions, but only approximations of the symbols. With other words, all the symbols are open to interpretation, *and the symbol of the bird, just like all others, cannot escape the theoretical shades given by various cultures, religions, spiritual geographies*. They can communicate to the Gods our message, in Buddhism they can even represent the Buddha, in Hinduism, the mythical bird Garuda represents life, the sun and the sky. But, beyond all these examples, in some Christian spaces, the birds symbolize the souls that have found the paradisiac peace.

Even more, birds are the only ones that can sit in the Tree of Knowledge.

The Christian dimension of the birds' symbolism in Javor Rašajski's work is obvious. Carrying with himself all the cultural and interpretative traditions which we have mentioned, Javor Rašajski suggests a mysticism in which the bird has *the central role*. His works, most of them pictorial open spaces, without a definitive *framing*, as if they could be, at any time, completed, renewed, finalized in various ways- are a puzzle of symbols hardened by the history of culture and by the history of religion. For example, a single picture, *comprises* the bird (an owl, in the front, covering more than half of a cross, and a few shot birds), the egg, the eye, the triangle, the apple, the fish, the nest... A stuffy overcrowding, saved, on the one hand, at compositional level and, on the other, at *interpretative* level: *although* they have Christian significance, they are symbols of the beginning and of wisdom.

We can say that Javor Rašajski's works are all about a perpetual Christian beginning. In the picture we are referring to, the image of the dead birds in the background- unnecessarily broken flights, freedoms, joys unnecessarily crumbled, all the other symbols

of the beginnings (there is a sacred potency hidden in the egg, we can say, as well as a holiness within the apple, that despite being a symbol of the initial sin, it is also a symbol of the beginning- both a start for the human being out of Paradise, but also, the start of knowledge), all the other graphical signs propose a simple thing: we can sit thoughtfully (the owl) and under the watching eye of divinity, we can reinvent human kind's condition. We can recapture the state of flight. It all depends on us. The triptych of crucifixion urges us to the same renewal from basis of the human kind. The image of a crucified Christ in front of the primordial apple is doubled by a scene that we can call the wisdom of a new start (an owl seated on a toga, once again with an egg beside it).

There is, in the entire work of Javor Rašajski, a sad belief in the capacity of the human being of re-assembling from the dispersal to which he condemned himself. Obsessively using the image of the bird in his works, the artist proposes us a Christian mysticism of freedom and of recovering. In the end, we are his birds.

Aurel CHIRIAC

A Madár - Ember, Ég És Föld

Teljesen igazságtalan lenne úgy tekinteni a művész Javor Rašajskira, hogy az ornitológus tudományos felkészültségét vegyük alapul. Sőt, a vitathatatlan rajzolói adottságait sem kell okvetlenül szemmel tartani, mikor a műveit nézzük. Nyilvánvalóan, az elbűvölő madárvilág vonzása, és vele együtt a repülésé, az ég és föld, a sár és az égszínkék tisztasága között lebegő léte tették lehetővé, hogy nemcsak fogékonyabbá váljék az *emberi sors kérdése*, iránt, hanem hogy meg is tudja azt érteni és művészileg ábrázolni annak az embernek a hitelességével, aki megértette, hogy a madarakhoz hasonlóan, a lebegő állapot az emberi lény elsődleges adottságainak egyike. Mint a madarak, mi is ég és föld, világosság és sötétség között lebegve élünk. Sőt, mi több - tőlük vettük át a repülés bűvöletét (még érzelmi szinten is), mint utat a két véglet között. Javor Rašajski művészeti felfogásában a madarak többet mondanak az emberi lényről, mint amennyit az emberi lény tudna mondani róluk.

Művei tele vannak kompozíciós szinten feltárt szimbólumokkal, mintha egy örökösen

befejezetlen elbeszélést alkotnának együtt, egy mindig a körülírás határán lévő vizuális képet alkotva. Kétségtelenül, ha figyelmesen nézzük a kompozíciókat, meg fogjuk találni - minden - ugyanazt a kiindulási pontot : a madarakat. De a szerb művész számára a madarak - a gólyáktól a baglyokig - nem másak, mint a transzcendencia szimbólumai, lelkei útmutatók. Az eszmék története megerősíti a tényt, hogy már a mágikus gondolkodás időszakában egy elterjedt meggyőződés szerint a madarak az isteni és emberi, a tiszta és tisztátlan közötti hírnökök voltak.

A jelképeket nem lehet pontosan meghatározni, csak hozzávetőleg. Más szóval, az összes jelkép értelmezése nyitott, így a madarat, mint jelkép, se lehet elvonatkoztatni az elméleti árnyaktól, amelyek nagyon különbözök lehetnek, kultúrák, vallások, szellemi földrajzok függvényében. A madarak átadhatják az isteneknek üzeneteinket, a buddhizmusban Buddhát magát jelképezhetik, a hinduizmusban a mítoszi Garuda madár jelképezi az életet, a napot és az eget. És, emellettük túl, bizonyos kereszteny térségekben a madarak a paradicsomi megnyugvást elnyerő lelkeket jelképezik. Sőt, csak ők azok, akik leszállhatnak a Tudás Fájára.

A madár-jelkép kereszteny szimbolizmuskája

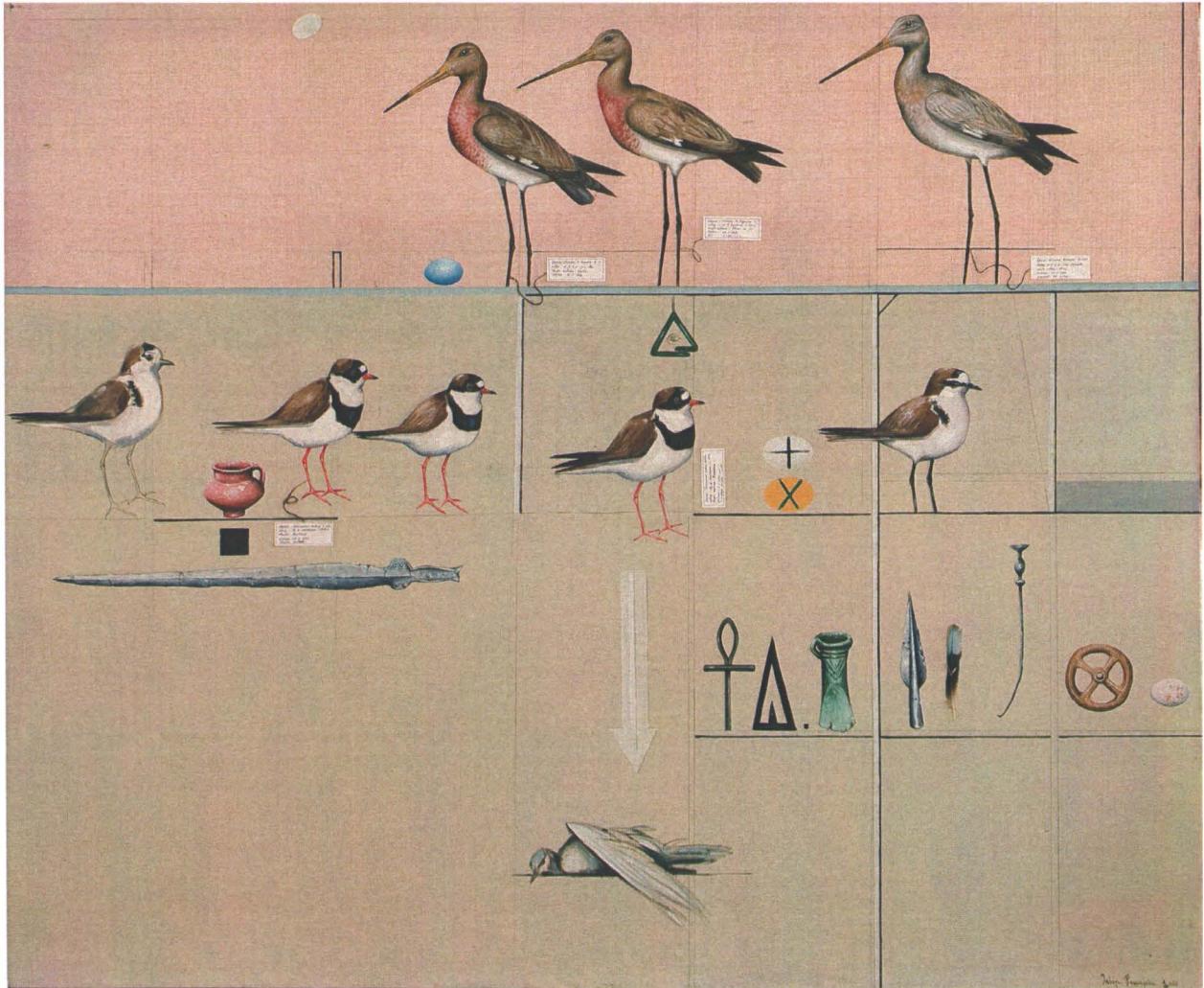
Javor Rašajskinál kétségtelen. Az összes megemlített kulturális és értelmező hagyományt magával hordozva, Javor Rašajski egy olyan misztikumot javasol nekünk, amelynek középpontjában a madár áll. Művei - többségükben nyitott festészeti térségek, végleges keretezés nélkül, mintha bármikor, másnépp, tovább lehetne őket kiegészíteni, folytatni, véglegesíteni - többnyire egy kultúrtörténeti és vallástörténeti jelképekből álló fejtörőre hasonlítanak. Például egy képen előfordul a madár (egy bagoly, mely az előtérben eltakarja egy keresztnak több, mint a felét, rajta kívül több lelőtt madár), a tojás, a szem, a háromszög, az alma, a hal, a fészek... Egy majdnem fullasztó torlódás, ha nem volna megmentve egyrészt kompozíciós, másrészt értelmezési szinten : jóllehet mély kereszteny jelentések hordozói, mindahányan a kezdet és a bölcsesség szimbólumai.

Egy örökök kereszteny újrakezdésről beszél, mondhatnánk, Javor Rašajski majdnem minden műve. Az említett képen, a háttérben látszó halott madarak - hiábavalóan kettétört repülések, értelmetlenül szétmorzsolt szabadságok, örömök - a kezdetek összes többi jelképe (létezik, mondjuk, egy szentsége a tojásba rejtett bármilyen képességnek, valamint létezik egy adag szentség az

almában, amely, bár az eredendő bűn jelképe, ugyanakkor a kezdetet is szimbolizálja - úgy a nem-paradicsomi kezdetét az emberi lény létének, mint a tudásnak a kezdetét), az összes többi grafikai „jel”, mind ugyanazt az egyszerű tényt javasolják : leülhetünk, bölcsességgel (a bagoly) és az isteni szem tekintete alatt újrafogalmazhatjuk az emberi sorsot. Megtalálhatjuk újra a repülés állapotát. minden csak tölünk függ. A keresztrekesztés triptichonja szintén az emberi lét alapjaiból való újrafogalmazására buzdít. Egy keresztrekesztett Krisztus képét az elsődleges alma előtt egy másik jelenet kíséri, amit egy új kezdet bölcsességének hívhatnánk (egy tógán ülő bagoly, mellette ismét egy tojás).

Javor Rašajski egész művében létezik egy szomorú bizakodás az ember önmagát összefogó képességében, amely majd megengedi, hogy kilépj a szétszóródásból, amire önmagát ítélte. Rögeszmésen használva műveiben a madár képet, nem tesz mást, mint a szabadság és a magáratatlálás kereszteny misztikumát javasolni. A madarai - végül is - mi vagyunk.

Aurel CHIRIAC



Exponate de muzeu / Klállítási tárgyak / Museum Pieces (Vršac)

ulei pe pînză / olaj vászon / oil on canvas / 1.6 x 1.1m / 2000



Bufnițe / Baglyok / Owls

ulei / olaj / oil / 1.5 x 1.2m / 2004

<https://biblioteca-digitala.ro>



Grup / Csoport / Group

ulei / olaj / oil / 1.7 x 1.2m / 2004



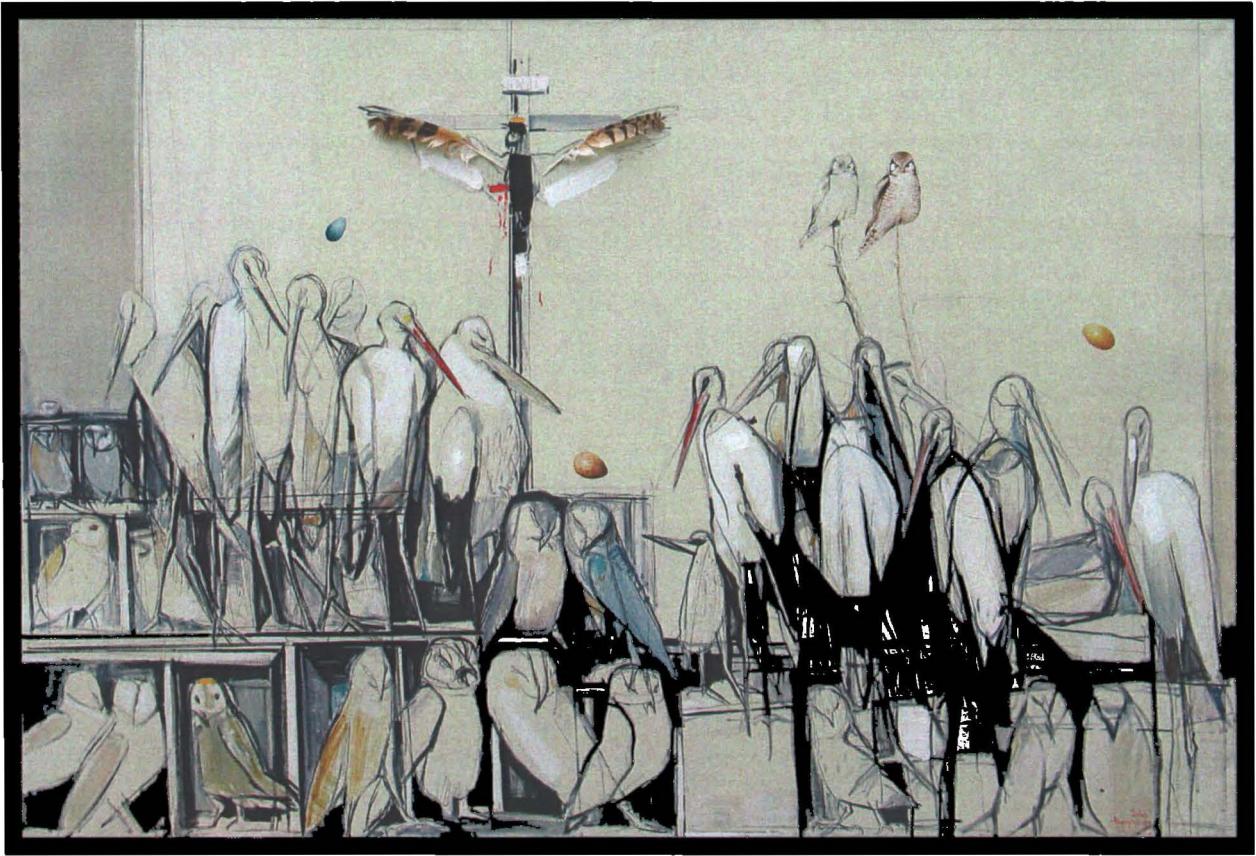
Corb cu bufnițe / Holló baglyokkal / Crow with Owls

2 x 1.9m / 2004



Act in natură / Természeti aktus / Act in Nature

ulei / olaj / oil / 1.9 x 1.4m / 1997



Răstignire / Keresztre feszítés / Crucifixion

ulei / olaj / oil / 2.0 x 1.4m / 1997

<https://biblioteca-digitala.ro>



Bufnițe observatoare / Megfigyelő baglyok / Observing Owls

ulei / olaj / oil / 1.7 x 1.3m / 2002

<https://biblioteca-digitala.ro>



Petrecere / Parti / Party

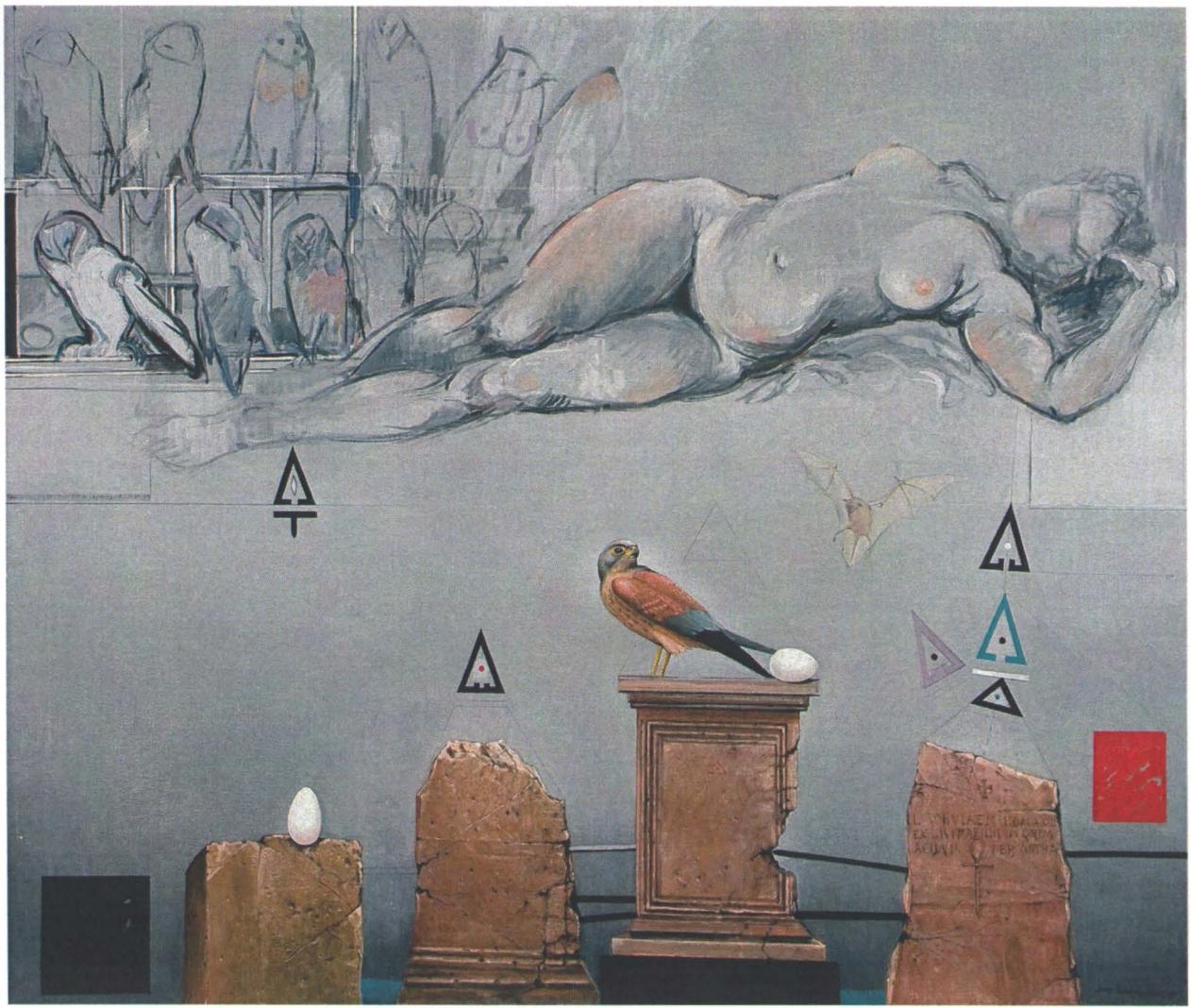
ulei / olaj / oil / 2.0 x 1.5m / 1998



Dialog / Párbeszéd / Dialogue

ulei / olaj / oil / 2.0 x 1.5m / 1998

<https://biblioteca-digitala.ro>



Imagine cu păsări / Kép madarakkal / Image with Birds

ulei / olaj / oil / 1.5 x 1.2m / 2008



Păsări de laz / Taví madarak / Marsh Birds

ulei / olaj / oil / 1.5 x 1.2m / 2008



Indiferență / Közöny / Indifference

ulei / olaj / oil / 1.5 x 1.2m / 2009



Observatori / Megfigyelők / Observers

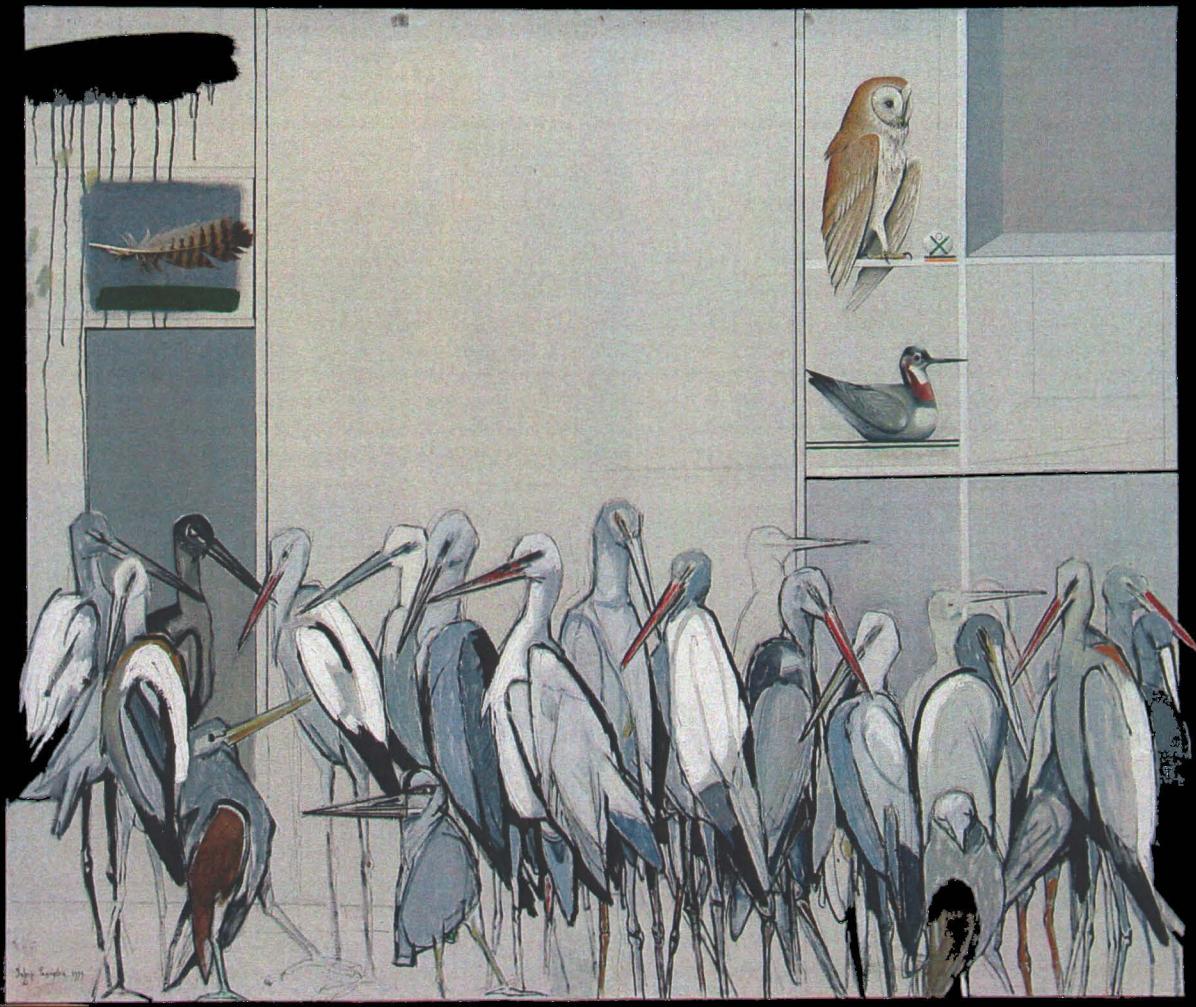
ulei / olaj / oil / 1.5 x 1.2m / 2013



Zbor deasupra unui monument / Emlékmu fölötti repülés / Flight over a Monument

ulei / olaj / oil / 1.5 x 1.2m / 2009

<https://biblioteca-digitala.ro>



Instantaneu cu cuiburi / Pillanatkép fészkekkel / Nests Snapshot

ulei / olaj / oil / 1.5 x 1.2m / 2012

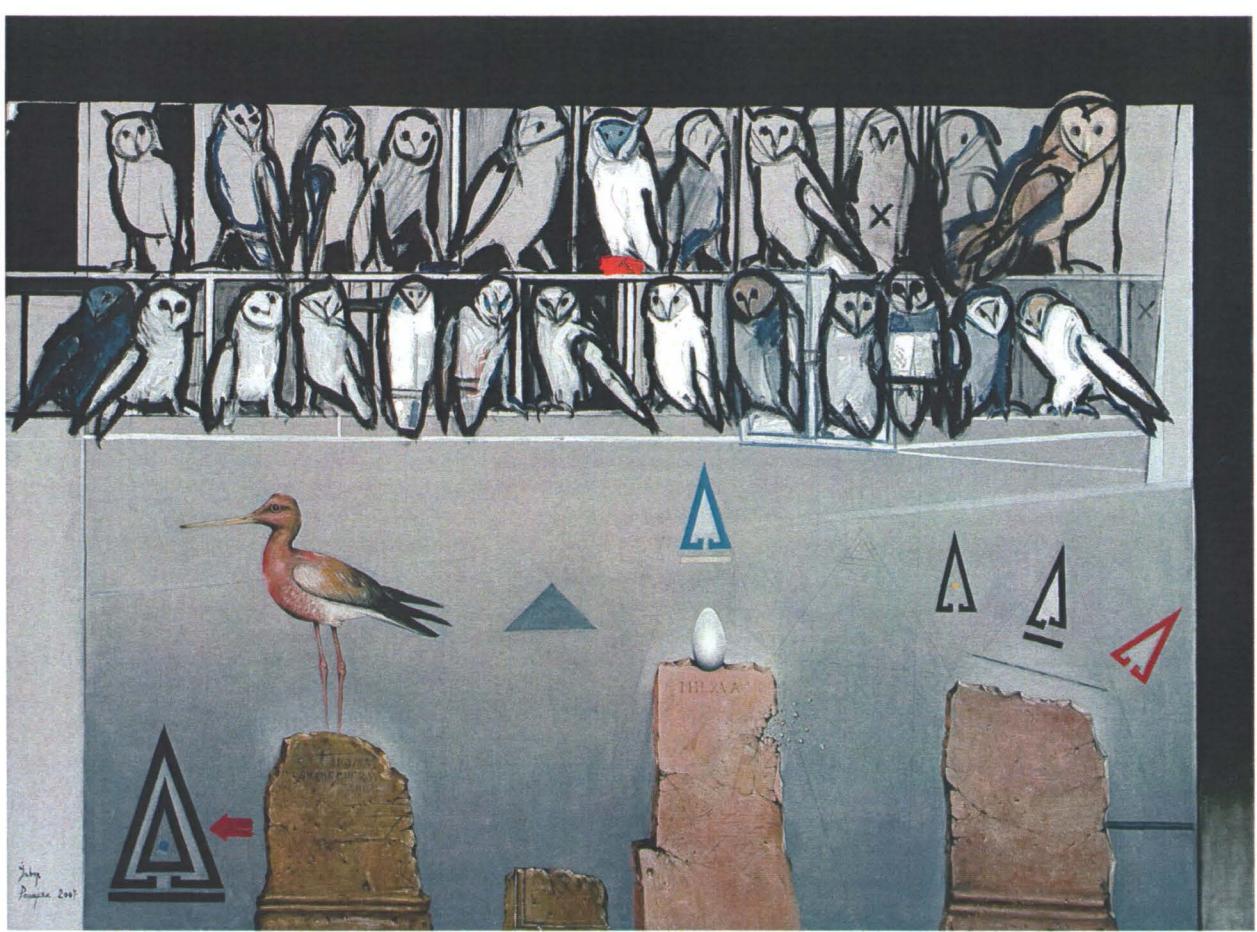
<https://biblioteca-digitala.ro>



Triptic cu răstignire / Keresztre feszítés triptichon / Triptych with the Crucifixion

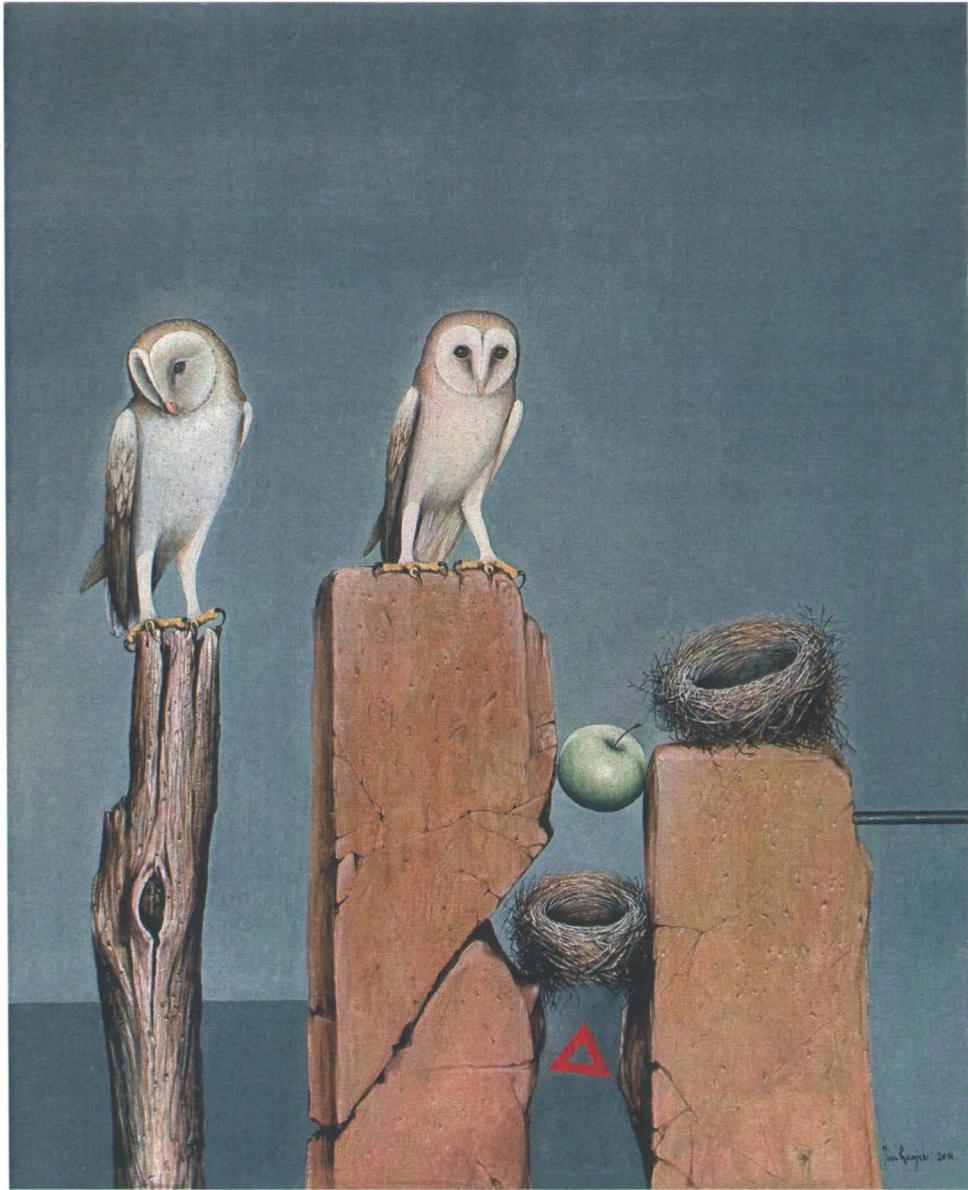
ulei / olaj / oil / 1.5 x 1.2m / 2013

<https://biblioteca-digitala.ro>



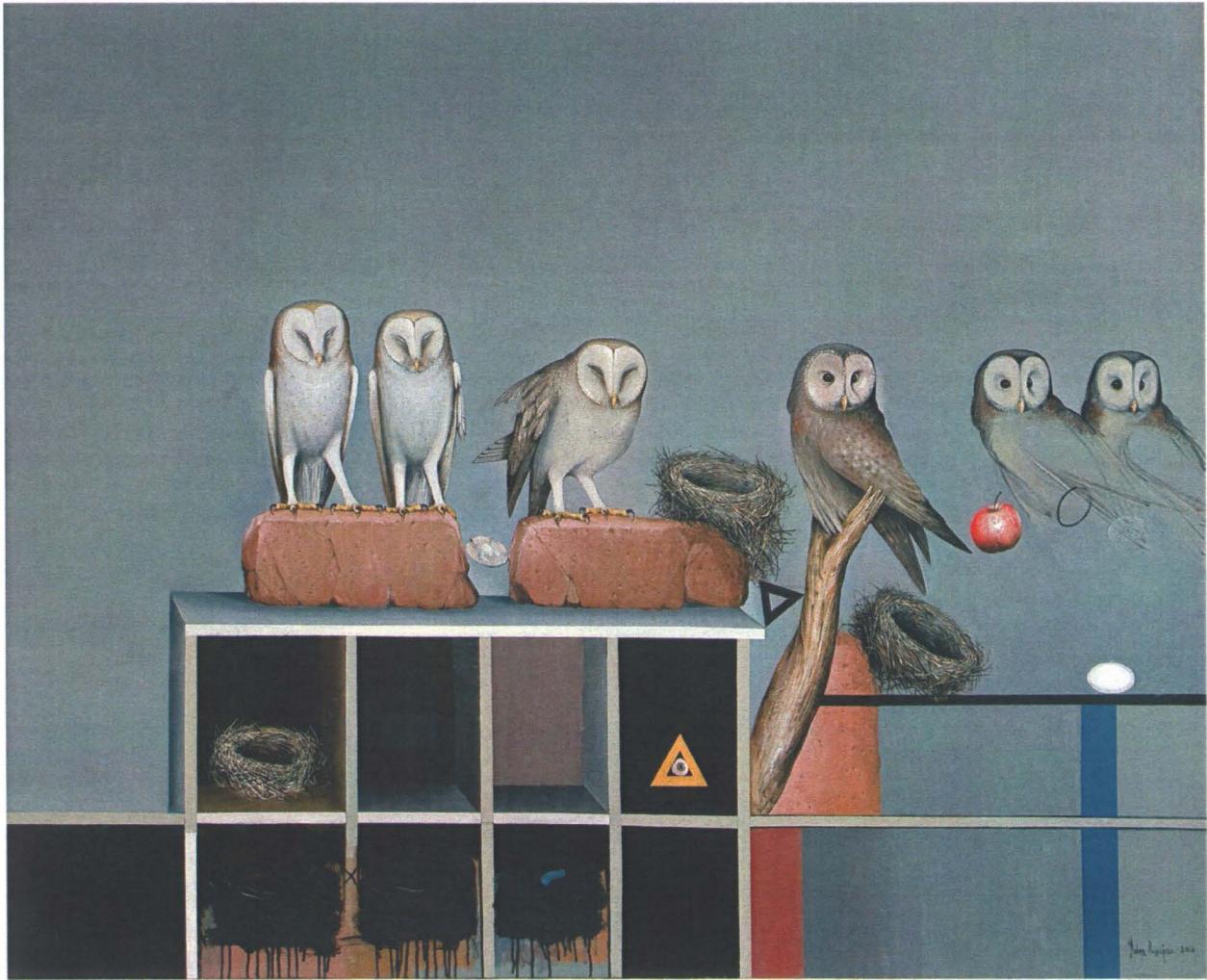
Bufnițe dormind / Baglyok aludva / Sleeping Owls

ulei / olaj / oil / 1.5 x 1.2m / 2014



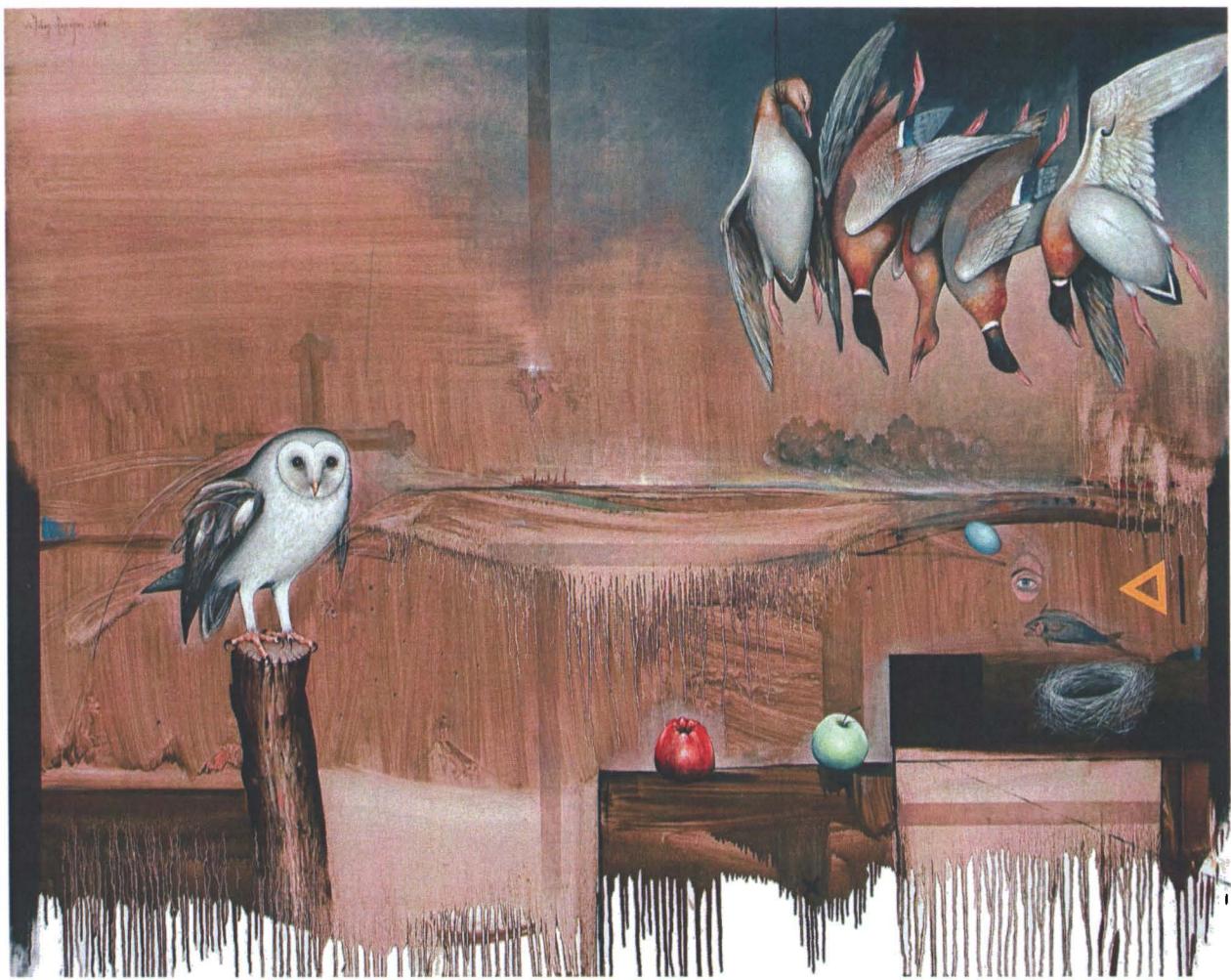
Două bufnițe / Két baglyok / Two owls

ulei / olaj / oil / 1.7 x 1.0m / 2014



Bufnițe speriate / Ijedt baglyok / Frightened owls

ulei / olaj / oil / 1.5 x 1.2m / 2014



Instantaneu cu rațe / Pillanatkép kacsákkal / Ducks Snapshot

ulei / olaj / oil / 1.5 x 1.2m / 2014

Javor Rašajski

Viața, formare profesională

1946 - s-a născut la Vršac (Vârşeşti), Serbia
1975 - a absolvit Academia de Arte din Belgrad,
clasa profesor Z. Lukovic (desen)
- a absolvit masteratul, clasa profesor Z.
Petrovic
2000-2004 – Directorul Muzeului Orașului Vršac
2008-2012 – Coordonatorul Departamentului
pentru cultură în cadrul Consiliului
Municipal, Vršac

Premii:

2002 - premiul I la Tîrgul Internațional de Carte,
Belgrad
2004 - premiul I la Tîrgul Internațional de Carte,
Belgrad
2004 - Premiul „Grigore Antipa” al Academiei
Române pentru volumul “Păsări din Banat”,
Timișoara

Expoziții personale și colective

1982 - Sremski Karlovci, Galeria Baresic (desene)
1983 - Novi Sad, Galeria Bibliotecii Matica Srpska
1984 - Zagreb, Galeria SRECE (desene)
1984 - Novi Sad, Galeria Dom Vojske (desene)
1984 - Sombor, Galeria Dom Vojske (desene)
- Bačka Palanka, Galeria Muzeului din oraș

(desene)

1984 - Ilok, Galeria Dom Kulture (desene)
1985 - Zagreb, Galeria SRCE (desene)
1986 - Niš, Galeria Dom Kulture (desene)
1987 - Belgrad, Galeria Academiei de Arte Plastice
(pictură)
- Vršac, Muzeul Național (desene și pictură)
1988 - Novi Sad, Galeria Mala - ULUS (desene)
- Opovo, Galeria Savremena (pictură și
desene)
1990 - Belgrad, Galeria Stara Kapetanija (desene)
1991 - Novi Sad, Galeria Centrului de Cultură
(pictură și desene)
- Vršac, Galeria Grada (desene)
- Kikinda, Galeria Muzeului orașului (pictură
și desene)
- Sremski Karlovci, Galeria Muzeului
(desene)
1992 - Vršac, KONKORDIJA (pictură și desene)
1994 - Belgrad, Galeria 73 (pictură și desene)
- Zrenjanin, Galeria Savremena (pictură și
desene)
1997 - Pančevo, Muzeul orașului (pictură)
1998 - Smederevska Palanka, Galeria de artă
(desene)
2000 - Belgrad, Galeria 73 (pictură)
- Viena, IHS Gal. Jesuiten, Foyer Sponsor
(desene)
2002 - Belgrad, Galeria SULUJ (pictură)

2005 - Smederevska Palanka, Galeria din oraș (pictură)

2006 - Belgrad, Galeria Bibliotecii din Belgrad (pictură și desene)

2007 - Novi Sad, Muzeul Vojvodina (pictură și desene)

- Vršac, Muzeul din oraș (pictură)

2008 - Timișoara, Galeria PIGMALION (desene)

2009 - Sombor, Galeria orașului (pictură)

2012 - Novi Sad, Galeria SANU (pictură)

2014 - Belgrad, Galeria Bibliotecii din Belgrad (pictură și desene)

2015 - Vršac, Muzeul din oraș (pictură și desene)
- Belgrad, Dom Vojske JNA (desene)

Javor Rašajski

Élete, tanulmányai

1946 - Versecen (Vršac), Szerbiában született

1975 - elvégezte a belgrádi Képzőművészeti Akadémiát, tanára Z. Lukovic volt (rajz)
- mesteri fokozatot kapott, tanára Z. Petrovic

2000 - 2004 - a verseci Városi Múzeum igazgatója

2008 - 2012 - a verseci Városi Tanács Művelődési Osztályának vezetője

Díjak:

2002 - a Nemzetközi Könyvvásár I díja, Belgrád

2004 - a Nemzetközi Könyvvásár I díja, Belgrád

2004 - A Román Akadémia „Grigore Antipa” díja
a „Bánsági madarak” című könyvéért

Személyes és kollektív kiállítások

1982 - Karlóca (Sremski Karlovci), Baresic Galéria (rajzok)

1983 - Újvidék (Novi Sad), Matica Srpska Könyvtár Galériája

- Zágráb (Zagreb), SRCE Galéria (rajzok)

- Újvidék, Dom Vojske Galéria (rajzok)

- Zombor (Sombor), Dom Vojske Galéria (rajzok)

- Palánka (Bačka Palanka), Városi Múzeum Galériája (rajzok)

- Ilok, Dom Kulture Galéria (rajzok)

1985 - Zágráb, SRCE Galéria (rajzok)

1986 - Niš, Dom Kulture Galéria (rajzok)

1987 - Belgrád, a Képzőművészeti Akadémia Galériája (festmények)

- Versec, Városi Múzeum (rajzok és festmények)

1988 - Újvidék, Mala Galéria - ULUS (rajzok)

- Ópáva (Opovo), Savremena Galéria (rajzok és festmények)

1990 - Belgrád, Stara Kapetanija Galéria (rajzok)

1991 - Újvidék, Kultúrközpont Galériája (rajzok és festmények)

- Versec, Városi Galéria (rajzok)
 - Kikinda, Városi Múzeum Galériája (rajzok és festmények)
 - Karlóca, a Múzeum Galériája (rajzok)
- 1992 - Versec, KONKORDIJA (rajzok és festmények)
- 1994 - Belgrád, Galeria 73 (rajzok és festmények)
 - Nagybecskerek (Zrenjanin), Savremena Galéria (rajzok és festmények)
- 1997 - Pančevo, Városi Múzeum (festmények)
- 1998 - Smederevska Palanka, Művészeti Galéria (rajzok)
- 2000 - Belgrád, Galeria 73 (festmények)
- Bécs, IHS Gal. Jesuiten, Foyer Sponsor (rajzok)
- 2002 - Belgrád, SULUJ Galéria (festmények)
- 2005 - Smederevska Palanka, Művészeti Galéria (festmények)
- 2006 - Belgrád, a Városi Könyvtár Galériája (rajzok és festmények)
- 2007 - Újvidék, Vojvodina Múzeum (rajzok és festmények)
- Versec, Városi Múzeum (festmények)
- 2008 - Temesvár, PIGMALION Galéria (rajzok)
- 2009 - Zombor, Városi Galéria (festmények)
- 2012 - Újvidék, SANU Galéria (festmények)
- 2014 - Belgrád, a Városi Könyvtár Galériája (rajzok és festmények)
- 2015 - Versec, Városi Múzeum (rajzok és festmények)
 - Belgrád, Dom Vojske JNA (rajzok)

Javor Rašajski

Life and professional formation

1946 - born in Vršac, Serbia

1975 - graduated the Academy of Fine Arts in Belgrade in 1975. in the class of Prof. Z. Lukovic (drawing)

master's degree in drawing in the class of Prof. Z. Petrovic

2000-2004 - Curator of the Vršac Town Museum

2008-2012 - member of the Vršac Municipal Council where he was in charge of the department for culture

Prizes:

2002 - first prize at the International Book Fair in Belgrade

2004 - first prize at the International Book Fair in Belgrade

2007 - High Award of the Romanian Science and Arts Academy for authoring the book "Birds of Banat".

Personal and group exhibitions:

1982 - Karlovac, Gallery Baresic, drawings

1983 - Novi Sad, Gallery of the Library of Matica Srpska

1984 - Zagreb, Gallery SRECE, drawings

1984 - Novi Sad, Gallery of Dom Armija, drawings

1984 - Sombor, Gallery of Dom Armija, drawings

- 1984 - Backa Palanka, Gallery of the Town Museum , drawings
- 1984 - Ilok, Galllery of Dom Kulture, drawings
- 1985 - Zagreb, Gallery SRCE, drawings
- 1986 - Niš, Gallery of Dom Kultura, drawings
- 1987 - Belgrade, Gallery of Academy for the Fine Arts, paintings
- 1987 - Vršac, National Museum, drawings and paintings
- 1988 - Novi Sad, Mala Galerija of ULUS, drawings
- 1988 - Opovo, Savremena Galerija, paintings and drawings
- 1990 - Belgrade, Gallery Stara Kapetanija, drawings
- 1991 - Novi Sad, Velika Galerija Kulturnog Centra, paintings and drawings
- 1991 - Vršac, Galerija Grada, drawings
- 1991 - Kikinda, Galerija Gradskog Muzeja, paintings and drawings
- 1991 - Sremski Karlovci, Gallery of the Town Museum, drawings
- 1992 - Vršac, KONKORDIJA , paintings and drawings
- 1994 - Belgrade, Gallery 73, paintings and drawings
- 1994 - Zrenjanin, Savremena Galerija, paintings and drawings
- 1997 - Pancevo, Town's Museum, paintings
- 1998 - Smederevska Palanka, Town's Gallery, drawings
- 2000 - Belgrade, Gallery 73, paintings
- 2000 - Vienna, IHS, Gal. Jesuiten, Foyer Sponsor, drawings
- 2002 - Belgrade, Gallery SULUJ , paintings
- 2005 - Smederevska Palanka, Town's Gallery, paintings
- 2006 - Belgrade, Gallery of the Library of the city of Belgrade, paintings and drawings
- 2007 - Novi Sad, Vojvodina Museum, paintings and drawings
- 2007 - Vršac, Town's Museum, paintings
- 2008 - Timisoara, Gallery PIGMALION , drawings
- 2009 - Sombor, Town's Gallery, paintings
- 2012 - Novi Sad, Gallery SANU, paintings
- 2014 - Belgrade, Gallery of the Library of the City of Belgrade, paintings and drawings
- 2015 - Vršac, Town's Museum, paintings and drawings
- 2017 - Belgrade, Dom Vojske JNA, drawings



MUZEUL
TĂRII CRISURILOR
ORADEA
COMPLEX MUZEAL

ISBN 978-606-8925-02-8
<https://biblioteca-digitala.ro>